

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa o stave odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách na gymnáziách v SR v školskom roku 2008/2009

Následné inšpekcie sa vykonali v **31** gymnáziách, z toho bolo **6** súkromných, **5** cirkevných, **1** s vyučovacím jazykom maďarským a **1** s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. Stav a úroveň odstránenia zistených nedostatkov sa kontrolovali v 29 školách po komplexnej inšpekcii, v 1 po tematickej, v 1 po následnej inšpekcii a v 1 škole po informatívnej inšpekcii. V súkromnom gymnáziu v Košickom kraji boli vykonané dve následné inšpekcie.

V kontrolovaných subjektoch sa celkovo uplatnilo **268** opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, z toho bolo **99** (36,94 %) odporúčaní, **163** (60,82 %) opatrení prijatých riaditeľmi kontrolovaných subjektov, **5** (1,87 %) opatrení uložených školskou inšpekciou a **1** (0,37 %) záväzný pokyn. Prehľad akceptácie/splnenia uplatnených opatrení riaditeľmi škôl je uvedený v tabuľke.

Prehľad uplatnených opatrení										
spolu	268									
z toho	odporúčania		upozornenia		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené školskou inšpekciou		záväzný pokyn	
počet	99		0		163		5		1	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	90	90,90	0	0	153	93,86	4	80,00	0	0

Z celkového počtu uplatnených opatrení bolo akceptovaných a splnených **247**, čo predstavuje **92,16 %**. Snahou riaditeľov kontrolovaných škôl bolo zlepšiť kvalitu výchovy a vzdelávania odstránením zistených nedostatkov. Neakceptovaných a nesplnených bolo 21 opatrení (v Bratislavskom kraji 2, v Trnavskom 3, v Trenčianskom 1, v Banskobystrickom 2, v Prešovskom 3, v Košickom kraji 10).

Zistené nedostatky sa vyskytli v/vo

- dodržaní učebného plánu (delenie tried na skupiny)
- plnení učebných osnov (predmety chémia, fyzika – nerealizovanie laboratórnych prác/cvičení, biológia – nerealizovanie praktických cvičení, informatika – vynechanie niektorých tematických celkov, geografia, nadpredmetové učebné osnovy)
- výkone štátnej správy v 1. stupni (nevydanie potrebných rozhodnutí, rozhodnutia s chybami v náležitostiach požadovaných právnym predpisom, rozhodnutia vydané v rozpore s právnym predpisom)
- vedení pedagogickej dokumentácie (nedôslednosť vedenia triednych kníh, nepoužívanie schváleného tlačiva protokolu o komisionálnych skúškach)
- vedení dokumentácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- činnosti metodických orgánov (kontrolná, metodická funkcia predmetovej komisie)
- rešpektovaní psychohygienických požiadaviek pri tvorbe rozvrhu hodín (nedodržanie stanoveného počtu hodín v jednom dni)
- rozpracovaní prevencie problematiky šikanovania
- používaní názvu školy (úradná pečiatka, pedagogická dokumentácia)
- kvalifikačných predpokladoch pre výkon funkcie
- riadiacej a kontrolnej činnosti riaditeľov škôl (hospitačná činnosť, neanalyzovanie výsledkov kontrolnej činnosti, chýbajúca spätná väzba),

- hodnotení žiakov
- uplatňovanie nových trendov vo vyučovaní
- materiálno-technickom zabezpečení (chýbajúce učebné pomôcky, nedostatočné vybavenie odborných učební)

Riaditelia kontrolovaných subjektov z celkového počtu **99 odporúčaní** akceptovali **90** (90,90 %). Prevažná časť odporúčaní sa týkala kontrolnej činnosti vedenia škôl, práce predmetových komisií, skvalitnenia vyučovania (najmä fyziky, informatiky, matematiky, dejepisu, geografie), efektívnejšieho využívania pozitívne motivujúceho a objektívneho hodnotenia žiakov, rozpracovania školského poriadku, implementácie nadpredmetových učebných osnov do tematických plánov jednotlivých predmetov, vybavenia odborných učební, doplnenia potrebných učebných pomôcok, stavu priestorových podmienok, rozpracovania problematiky šikanovania. Prínosy akceptácie odporúčaní sa prejavili v dôslednejšej kontrolnej činnosti riaditeľov škôl, v posilnení kompetencií vedúcich predmetových komisií, v zlepšení kvality školského poriadku. Boli vytvorené podmienky pre uplatňovanie inovačných trendov vo vyučovaní s využitím podnetných metód a foriem práce, školy doplnili svoje vybavenie najmä o novú didaktickú a výpočtovú techniku, názorné učebné pomôcky. Vo viacerých gymnáziách boli odporúčania, týkajúce sa najmä materiálno-technických a priestorových podmienok vyučovania, v štádiu realizácie. Negatívny dopad na kvalitu spätnej väzby vnútornej kontroly školy malo nevypracovanie plánu kontrolnej činnosti. Neakceptované odporúčania sa prejavili v neefektívnej práci niektorých predmetových komisií, v nesystematickom riešení problematiky šikanovania.

Na odstránenie nedostatkov prijali riaditelia kontrolovaných škôl **163 opatrení**, z nich **153** (93,86 %) splnili. Prijaté opatrenia najčastejšie súviseli s nedostatkami, ktoré sa vyskytovali vo výkone štátnej správy v 1. stupni pri vydávaní rozhodnutí riaditeľmi, v dodržiavaní učebných plánov pri delení tried na skupiny. Dôvodom neplnenia učebných osnov bolo nerealizovanie predpísaných praktických cvičení a laboratórnych prác v biológii, chémii a fyzike, chýbala analýza predpísaných písomných prác z matematiky. Vyskytli sa nedostatky vo vedení triednych kníh, katalógov, vo vedení dokumentácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, v uvádzaní názvu školy. Časť opatrení bola zameraná na rešpektovanie psychohygienických zásad pri tvorbe rozvrhu hodín, na uplatňovanie klasifikačných stupňov pri hodnotení a klasifikácii žiakov, na zabezpečenie preventívnych opatrení pri predchádzaní úrazovosti žiakov. Vo viacerých prípadoch vedúci pedagogickí zamestnanci nespĺňali kvalifikačné predpoklady pre výkon funkcie. Splnením prijatých opatrení sa odstránili nedostatky v realizácii výchovných a vzdelávacích zámerov škôl, v hodnotení a klasifikácii žiakov, zlepšili sa psychohygienické podmienky vyučovania a úroveň vedenia pedagogickej dokumentácie. Skvalitnením riadiacej práce sa zabezpečila dôslednosť plnenia učebných osnov a dodržiavanie učebných plánov. Vedúci pedagogickí zamestnanci absolvovali požadované formy vzdelávania. Nesplnením prijatých opatrení čiastočne zostali chyby vo vydávaní rozhodnutí, v jednej škole nebolo odstránené používanie jej nesprávneho názvu. Nerealizovanie predpísaných laboratórnych prác a praktických cvičení vo fyzike negatívne ovplyvnilo rozvíjanie praktických návykov a zručností žiakov. Dôsledkom nezabezpečenia učiteľského dozoru počas dňa pretrvával stav ohrozenia bezpečnosti žiakov.

Školská inšpekcia uložila **5 opatrení**, z ktorých **1** (20 %) nebolo splnené. Prínosom splnených opatrení bolo odstránenie nedostatkov v zabezpečení psychohygienických potrieb žiakov a zamestnancov školy, v plnení učebných osnov, skompletizovaná bola dokumentácia individuálne integrovaných žiakov. Nesplnenie opatrenia spôsobilo pretrvávanie nedostatkov v podmienkach pre výchovu a vzdelávanie žiakov súkromného gymnázia, v rozhodovaní

riaditeľa súkromnej školy. Negatívnym dopadom nesplneného opatrenia bol nevyhovujúci stav súkromného gymnázia pre vzdelávanie žiakov.

Školskou inšpekciou bol uložený riaditeľovi súkromného gymnázia **1 záväzný pokyn**, ktorý nebol splnený. Z dôvodu nesplnenia opatrenia a záväzného pokynu Štátna školská inšpekcia podala návrh na vyradenie Súkromného gymnázia, Bindt 20 v Hnilčíku zo siete škôl a školských zariadení, k 30. 06. 2009 bolo uvedené gymnázium vyradené.

Záver

Uplatnené opatrenia v kontrolovaných subjektoch sa prevažne týkali úrovne kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, nedostatkov v riadiacej práci vedenia škôl. Podstatným prínosom splnených opatrení (92,16 %) bolo zefektívnenie kontrolnej činnosti riaditeľov škôl, posilnenie kompetencií vedúcich predmetových komisií, boli vytvorené podmienky pre uplatňovanie inovačných trendov vo vyučovaní s využitím podnetných metód a foriem práce. Proces hodnotenia žiakov zobjektívizovalo používanie štandardnej klasifikačnej stupnice. Školy doplnili svoje vybavenie najmä o novú didaktickú a výpočtovú techniku, názorné učebné pomôcky. Splnené opatrenia pozitívne ovplyvnili plnenie učebných osnov, dodržiavanie psychohygienických podmienok pri tvorbe rozvrhu hodín, skvalitnili vedenie pedagogickej dokumentácie. Pretrvávajúcim nedostatkom v riadiacej činnosti vedúcich zamestnancov škôl bola menej účinná kontrolná činnosť, vyskytli sa nedostatky pri vydávaní rozhodnutí riaditeľmi škôl.

Návrhy a odporúčania

Riaditeľom škôl

- skvalitniť riadiacu a kontrolnú činnosť
- zefektívniť prácu predmetových komisií
- podporovať vo výchovno-vzdelávacom procese uplatňovanie inovačných metód a foriem práce
- dodržiavať všeobecne záväzné a rezortné predpisy
- realizovať v rámci finančných možností skvalitnenie priestorových a materiálno-technických podmienok škôl